

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΑ' . . .

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 23 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ 1913

ΑΡΙΘΜΟΣ 503

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΙΣΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. 'Επιθεώρηση.
ΘΡΑΚΙΚΟΣ. 'Από τὸ Βουργαροπαιημένο 'Ελληνισμό.
Δ. Ν. Δυὸ γράμματα.
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. 'Ο 'Εθνικός μας Ὑμνος.
Ο ΝΟΥΜΑΣ. Δήλωση.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ. Εισόδια.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. 'Ο «'Αρχισυντάχτης» (συνέχεια).
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Γιὰ τὴν ἐκλογή τοῦ παπᾶ.
ΤΑΡΚΙΝΙΟΣ. ; ; ;
Θ. ΤΡΙΚΟΓΑΙΔΗΣ. 'Ο 'Εθνικός μας Ὑμνος (εἰκόνα).
Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΙΣΟΔΙΑ (*)

'Αλόγων ποδοβολητό, ἄξιος ρυθμὸς στῆς χαρραγῆς τῆ
[δόξα,
Σὴν ποταμὸς ποῦ ἐφούσκωσε καὶ σπάει τῶν γεφυ-
[ρῶν τὰ τόξα,
Περναίει. Πλατὺ παλμὸν ἔχουνε τᾶστρα
Στὸν ὄρθρο τὸ λευκότατο, πᾶνου ἅπ' τὰ ἔρμα κάστρα.
(Μπροστὰ ἅπ' τῶν Γιάννεων τὴν Πύλη σκιᾶς σαλεύουν.
Μ' ἀλλαγαμὸν ἀμίλητο πληθαίνουν.
'Ενας γέροντας ἱερέας σκεῖ τὸ πλῆθος, γονατίζει καὶ
φιλεῖ τὸ χῶμα, ἔπειτα ἀκουμπάει τ' αὐτὶ στῆ γῆ. Μουρ-
μουρίζει, σὰ σὲ προσευχῆ.
— Τοὺς ἀκούω κατεβαίνουν, κατεβαίνουν!
(Σηκώνεται καὶ ξαναλέει ὀλόγυρά του, ὑψώνοντας τὰ
χέρια ὀλότρεμα.
— Τοὺς ἀκούω κατεβαίνουν, κατεβαίνουν!
(Στῆ χυμένη βοῇ ἀκούγονται λυγμοί, βαθιὰ ἀναφυλλη-
τά. Βαθὴν τὸ κλάμα βουίζει στὰ μηλίγγια τῶν ἀντρῶν, κυ-
λάει σὰ βροχὴ ἀπὸ τὰ μάτια τᾶστειρευτα τῶν γυναικῶν.
Σιγὰ-σιγὰ ξεφέγγει. Οἱ σκιᾶς χωρίζουν. "Αντρες, γυναί-

(*) Τὸν ὄρθαιό τίτλο ἔδωκε στὸ ποίημα ὁ φίλος μου
Καμπάνης, σὴν τοῦ τὸ πρωτοδιάβασα στὴν Κηφισιά. Τὸ
ποίημα γράφτηκε τῆ μέρα ποῦ μῆκε ὁ τότε Διάδοχος στὰ
Γιάννενα. Ἐδόθηκε νὰ τυπωθῆ, ἀλλὰ τὸ χειρόγραφο χά-
θηκε. Μ' ὄλο ποῦ τοῦ λείπει ὁ συγχρονισμός, τὸ δημο-
σιεύω τώρα.

κες καὶ παιδιὰ, προσδοκᾶν τὸν ἐρχομὸ τῶν ἐλευθερωτῶν.
Οἱ καλπασμοὶ ξυγόνουν. Ἐάφνου ὁ Ἥλιος ἀναβράει, με-
γάλος ἄγγελος θαμπωτικός, χτυπώντας τὶς φτεροῦγαις του
γιὰ νὰ ὑψωθεῖ πᾶνω ἀπὸ κάμπους καὶ βουνά. Ὀμιος ὁ
'Αρχάγγελος, ποῦ ἐκάλισε τὴν πλάκα τοῦ μνημεῖου, φαν-
τάζει στὰ βρεμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα πρόσωπα, σὰ σὲ φύλλα
ἅπ' ἀγνὴν δροσιά).

Ο ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΙΕΡΕΑΣ.

— Πάσχα, Κυρίου Πάσχα!
ΜΙΑ ΦΩΝΗ ἅπ' ὅλα τὰ στήθη.
— Χριστὸς Ἄνέστη! Κύριος Ἄνέστη!

(Τὸ πλῆθος ἀγκαλιάζεται καὶ δίνει τὸ ἀναστάσιμο φι-
λί. Ὁ ἥλιος φωτᾶει τὰ Γιάννενα, σὴν κοιμητήριό π' ἄ-
δειασε ἀπὸ τοὺς νεκρούς).

Μακριὰ βροντᾶει μιὰ κανονία· κι ἐπὶ τὰ βύθη πέτρα,
'Εφράδιπλος ἀπλώνεται ὁ παλμὸς τοῦ Θεῖου ἀέρα
Τοῦ ἀεροπλάνου ὡσὰ μελίσσιμα μύρια,
Μάγιο βαθὺ ἀνοιξιὰτικο, βογγαίει ἡ νικητήρια
'Αχῶ, μιᾶς Δόξας μουσικῆ πλημμύρα.
Περναίει γοργό, σὰ φτερωμένη Λύρα
Τοῦ ἀλαφρώμενου ἀνθρώπου, γιὰ ν' ἀνοίξει
Στοὺς οὐρανοὺς τῆς Ἀρμονίας τὴ θύρα!

(Ἐάφνου σ' ἓνα ὕψωμα καθάλλα φαίνεται τὸ Βασιλό-
πουλο. Τοῦ συγκερνᾶει τὴν ὄψη, σφυροχτυπημένη ἀπὸ τὸν
ἀλλεπάλληλο παλμὸ τῆς Νίκης, τὸ θαυμαστὸ χαμόγελο,
ποῦ εἶναι χυμένο στὶς μορφῆς τῶν Ὀλυμπιονικῶν, τῶν Ἡ-
ρώων, τῶν Ποιητῶν. Θερμὸς κ' ἐλεύθερος ὅσο ποτὲ, εἶναι
ὁ πρωῖνος ἀέρας ποῦ ἀναπνεύει. Τὰ χεῖλη μισανοίγονται ἄ-
θελα, καθὸς τῶν νικητῶν δρομῶν στὸ τέρμα τῶν ἀγῶνων).

Η ΦΩΝΗ ἐνὸς παιδιοῦ, καθαρά.

— Μάννα, στὰ χέρια σκόψε με, νὰν τονὲ ἰδῶ!
— Κι ἐμένα
Κι ἐμένα, μάννα!

Τὰ γλυζὰ τὰ πρόσωπα, ἀναμμένα,
στρέφουν τὰ μάτια τ' ἀνοιχτά, σὴν ἄνθη πρὸς τὸν
[ἥλιο

(Οἱ μαννάδες σκόνουν τὰ παιδιὰ στὰ χέρια. Οἱ ἄλλοι,
ὄρμουν μπρὸς στὸ ἄλογο, π' ὄλοένα πὺ σιμὰ προβαίνει.
'Ενας γέροντας, πέφτει στὸ χῶμα. Οἱ ἄλλοι τὸν ἀκολουθᾶνε.
Οἱ γριές, μὲ τὰ μέτωπα στῆ γῆ, ἀκοῦνε μὲς στὰ φυλόκαρ-
δια, τὸν ἀντίχτυπο τοῦ τετραποδητοῦ, τοῦ ξέχωροῦ τοῦ
ἄλλου.

Ἐάφνου μιὰ φωνὴ ξεσπάει.

— Χριστὸς Ἄνέστη! Κύριος Ἄνέστη!

ΟΙ ΓΕΡΟΝΤΕΣ

— Σὲ περιμέναμε γιὰ νὰ πεθάνουμε!

ΟΙ ΓΡΙΕΣ

— Σὲ περιμέναμε νὰ κλείσουμε τὰ μάτια!

ΟΙ ΑΝΤΡΕΣ

— 'Όλων μας τῶν καημῶν τὰ μονοπάτια,
Σὲ σέ, γιὰ σέ!

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ

— Μάννα, εἶν' αὐτὸς ποῦ λάμπει;

Η ΜΑΝΝΑ (δίνοντάς του τὴν εὐχή της).

— 'Ολόβολος μὲς στὴν ψυχὴ σου νάμπει!

ΟΙ ΠΑΡΘΕΝΕΣ

— Ἰδές μας! Μπροστά στὸ δυνατό σου τὸ ἄτι
Πιασμένες ἀπ' τὰ χέρια καὶ μᾶς σέρνει,
Γιὰ ἓνα χορὸ ἢ Αὐγὴ λυγεροπάτη!

ΜΙΑ ΝΙΟΝΥΦΗ

— Στίς ποδιές μας, ποῦ στρώνουμε, περπατεῖ!

ΜΙΑ ΑΛΛΗ

— Τὰ παιδιά μας εὐλόγα τα, ὦ! εὐλόγα!
— 'Ο Ἥλιος καὶ Δόξα, μιὰ μονάμα φλόγα!
Κι ἡ ἄνοιξη ὑψώνει πρὸς αὐτὴ τὰ χέρια,
σὰ μυγαδάνθια καὶ σὰν ἀγιοκέρια!
— Πρὸς τὴν ἀθάνατη χαρὰ, προβόδα!
— Σκόρπια εἶν' ὅλα τῆς νιότης μας τὰ ρόδα!
— Τῆς φωτιᾶς, σὰν ἀστέρια, τὰ ρημάδια!
— Γιὰ τὴ δόξα σου, νά, τὰ κρῖα πηγάδια!
— Τὸ καρδιοχτύπι, ἀκοῖς, τὸ καρδιοχτύπι;
— Σὲ περιμένοννε οἱ βαθιοὶ μας κῆποι!
— Ἀνέρος λίνος τὸ χαμόγελό σου!
— Ὡσὰν ἀστέρι, ἀστράφτει τ' ἄλλογ' σου!
— Σκόρπια εἶν' ὅλα τῆς ξήσης μας τὰ ρόδα!
— Πρὸς τὴν ἀθάνατη χαρὰ, προβόδα!
— Ροδόνερο ἔχοιμε γιὰ σὲ κι ἀνθόνερο!

-- Ὡς σὲ γάμο,

Τὰ πεύκια ὅλα τάπλοσαμε, γιὰ νὰ πατήσεις χάμω!

— Ἥλιε ἀνεπάντεξε, ἄνοιξαν γι' ἐσὲ τὰ παραθύρια!

— Τὰ ραντιστήρια εἶν' ἔτοιμα καὶ τὰ λιβανιστήρια!

Ἔτσι, τὸ βασιλόπουλο ἐπροβόδα,
Πρὸς τῆς ἀθάνατης χαρᾶς τὰ ρόδα,
Μπροστά στὸν Ἥλιο τῆς καθάριας Λύσης
Κι ἔχαμογέλα σὰν Ὀλυμπιονίκης,
Σὰν ὁ ἀθλητὴς π' ὁ ἀγῶνας ἔχει ἀγιάσει
Στὸ φωτοκλισμένο τὸ γιορτάσι,
Σὰν ὁ Ποιητὴς ποῦ στίς χαρᾶς τὸ πλάϊ,
Σκύβει τὴν ὄψη καὶ δὲν τοῦ κυλάει
Τὸ δάκρυ, ἀλλὰ κυτταίει, κυτταίει, κυτταίει
Κι ἀθώρητος κρυφοχαμογελάει!

(Ἡ φωνὴ τοῦ Ποιητῆ περνάει κ' ὑψώνει ὅλων τὰ μάτια
πρὸς τὸν οὐρανὸ, στεί τ' αὐτιά τὸν ἄλλογον ὡς ἀάλληγγα,
γέρνει στὸ ἄτι του τὸ Βασιλόπουλο, σὰν τὸν Τυζότη, γιὰ
ν' ἀκούσει).

— Δόξα σοι Κύριε, στὴν καθάρια πλάση!
Νικητὴ, ἡ Λύρα μου ὅλη, εἶν' ἀναμμένη!
Μιά φλόγα εἶν' ὅλη! Καὶ θὰ σὲ δοξάσει!

ΔΗΛΩΣΗ

Φαίνεται πὼς τὸ ἄρθρο μας τοῦ πε-
ρισμένου φύλλου (ἀριθ. 302, σελ. 49)
< Ἡ δολοφονία τοῦ Βασιλεῶς μας > πα-
ραξηγῆθηκε ἀπὸ μερικοὺς, καὶ μάλιστα
ἡ φράση του < Ἕλληνας ΣΗΜΕΡΑ > δὲ
ὄχ σκότωνε τὸ Βασιλεῶ του, ἀφοῦ τίπο-
τα, καὶ τὸ παραμικρότερο, δὲ ὄχ μπο-
ροῦσε νὰ δικαιολογήσει στὸν ἑαυτὸ του καὶ
στοὺς ὁμόθελους του τὸ μυσκρὸ του κη-
κούργημα — καὶ παραξηγῆθηκε, ἕως
γιατὶ ἡ φράση αὐτὴ δὲ διατυπώθηκε καλῶς.

Δηλώνουμε λοιπὸν, ἔτσι γὰρ νὰ λεί-
ψει καὶ ἡ παραμικρότερη παραξήγηση,
πὼς μὲ τὸ < ΣΗΜΕΡΑ > ποῦ τὸ τονί-
σαμε κίολα; ἐπίτηδες, γράφοντάς το μὲ
κεφαλαία ψηφεία, δὲ θέλαμε νὰ ποῦμε πὼς
ΧΤΕΣ ἡ Βασιλοχτονία ὄχτανε δε-
κιολογημένη, μὰ τὸ ἐναντίον, θέλαμε
νὰ θυμίσουμε τὴν ἀπόπειρα τοῦ 97, ποῦ
ὁ Καρδίντης μποροῦσε ἀξιόλογα νὰ δε-
κιολογήσει καὶ στὸν ἑαυτὸ του καὶ στοὺς
ὁμόθελους του τὴν ἀπόπειρα τῆς Βασι-
λοχτονίας λέγοντας:

Ἄφοῦ ὅλοι σας ἀστόχησα καὶ περ-
σματικῶς φωνάζετε πὼς νεκηθήκαμε γιατί
μᾶς πρόδωσε ἡ Βασιλεία, τὸ πιστέψα καὶ
γὼ καὶ πῆγα νὰ σώσω τὴν πατρίδα μου
ἀπὸ ἐνανν προδότη!

Αὐτὴ τὴ σημασία εἶχε τὸ < ΣΗΜΕ-
ΡΑ > τοῦ προχτεςενοῦ μας ἄρθρου καὶ
καμὲν ἄλλη, ἀφοῦ ἄλλωστε ἀμέσως πα-
ρακίτου ὑπάρχει ἡ ἀρκετὰ καθάρια φρά-
ση, ποῦ καταδικάζει τὴν κάθε Βασιλοχτο-
νία < Καὶ τὸ κίτου κίτου τύραννοι σή-
μερα δὲν εἶνε οἱ βασιλιάδες, γιὰ νὰ δε-
κιολογεῖται ἡ βασιλοχτονία, κα ὅσο κα ἂν
πολεμεῖται ἀπὸ πολλοὺς ὁ θεσμὸς τῆς βα-
σιλείας, μόνον παραθὸς μπορεῖ
νὰ ν τὸ χωνέψει πὼς σκοτώνοντας τὸ
Βασιλεῶ, σκοτώνει τὸ θεσμό, ὅταν ὑπάρ-
χει ἔτοιμος ἄλλος γὰν τονὲ διαδεχθεῖ, καὶ
κεῖνον τρίτος καὶ τέταρτος κ' ἕκτοστος > .

Καὶ μετ' ἀκόμα δηλώση. Ὁ ὕπερ-
τυνος ἐκδότης τοῦ < Νουμά > δὲν εἶναι
ἀντιβασιλεικός. Στὸς δέκα τόμους τοῦ
< Νουμά > μιὰ ἀράδα του, ἔνως ὑπενεγ-
μὸς του δὲν ὑπάρχει κατὰ τῆς Βασι-